

Završeni IPA projekti sprovedeni u Ministarstvu pravde i organima uprave u sastavu: Upravi za antikorupcijsku inicijativu i Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija

1. Projekat „Reforma pravosuđa“

Opšti cilj: Cilj prvog tvining projekta u oblasti pravosuđa u Crnoj Gori bio je obezbjeđivanje efikasnog sprovođenja reforme pravosuđa u Crnoj Gori.

Rezultati projekta: Sprovođenjem projekta pružena je podrška implementaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije za reformu pravosuđa (2007 – 2012), podrška Sudskom savjetu i Tužilačkom savjetu za obezbjeđenje nezavisnosti pravosudja, kao i podrška pravosuđu u postupku budžetiranja sudova za poboljšanje njihove efikasnosti.

Korisnici: Ministarstvo pravde, Sudski savjet, Tužilački savjet, Vrhovni sud i Centar za obuku nosilaca pravosudne funkcije.

Partneri u realizaciji: Austrijsko Savezno Ministarstvo pravde u saradnji sa Austrijskim Centrom za unaprjeđenje pravne kompetencije u Istočnoj Evropi i Srednjoj Aziji (Centre of Legal Competence CLC)

Ukupna vrijednost projekta: 1.499.987,70.€.

Vrsta projekta: Tvining

Izvor finansiranja: EU, IPA 2007

Trajanje projekta: 18 mjeseci (31/10/2008 – 28/02/2010)

2. Projekat „Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije“

Opšti cilj: Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije kao i jačanje saradnje između agencija zaduženih za sprovođenje zakona.

Rezultati projekta: Projekat je realizovan kroz tvining ugovor sa Irskom (1.200.000€) i odnosio se na jačanje kapaciteta zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Upravi za sprečavanje pranja novca i Upravi za antikorupcijsku inicijativu, dok je kroz ugovor o radovima (1.500.000€) i ugovore o nabavci opreme (900.000€) unaprijeđena infrastruktura Policijske akademije i nabavljena oprema za potrebe Uprave policije.

Korisnici: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava za sprečavanje pranja novca, Uprava za antikorupcijsku inicijativu, Uprava policije, Policijska akademija

Partneri u realizaciji: Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

Ukupna vrijednost projekta: 3,6 miliona eura (budžet EK 3.000.000€, kofinansiranje 600.000€)

Vrsta projekta: Tvining

Izvor finansiranja: EU, IPA 2007

Trajanje projekta: februar 2009 – septembar 2010. godine

3. Projekat „Podrška za implementaciju novog Zakonika o krivičnom postupku“

Opšti cilj: Glavni cilj ovog tvining projekta bio je pružanje podrške sprovođenju novih instituta uvedenih novim Zakonikom o krivičnom postupku, radi postizanja efikasnosti i

brzine u boljem sprovođenju pravde, a u skladu sa evropskim standardima i najboljim praksama.

Rezultati projekta: Aktivnostima projekta pružena je podrška implementaciji novih instituta uvedenih novim Zakonikom o krivičnom postupku, radi postizanja efikasnosti i brzine u boljem sprovođenju pravde, a u skladu sa evropskim standardima i najboljim praksama, unaprijeđeni su administrativni kapaciteti u tužilaštvima, sudovima, Upravi policije, advokaturi, zabilježen je porast korišćenja alternativnih načina rješavanja sporova i poboljšan je pristup pravdi. U okviru projekta sprovedeno je 30 seminara na teritoriji Crne Gore (Podgorica, Bijelo Polje, Bar), održana je 1 regionalna konferencija „Međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima u Evropskoj uniji“ i ostvarene su 3 studijske posjete relevantnim institucijama Republike Francuske (Ministarstvo pravde, Kasacioni sud, Apelacioni sud, Tužilaštvo, Nacionalna škola za sudije i tužioce u Bordou i Parizu, Palata pravde u Parizu i Renu, relevantne medicinske ustanove itd.). U 2011 i 2012. godini, obukama i seminarima koji su organizovani u okviru projekta prisustvovalo je 97 predstavnika sudstva, 133 predstavnika tužilačke organizacije, 102 predstavnika Uprave policije i 62 predstavnika Advokatske komore. U studijskim posjetama učestvovalo je 27 predstavnika institucija: 17 predstavnika tužilačke organizacije, 2 predstavnika sudstva, 2 predstavnika Uprave policije, 4 predstavnika Ministarstva pravde i 2 predstavnika Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije.

Korisnici: Ministarstvo pravde, Državno tužilaštvo, Vrhovni sud Crne Gore, Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije

Partneri u realizaciji: Republika Francuska, Agencija za međunarodnu pravnu saradnju (Acojuris), Ministarstvo pravde Francuske

Ukupna vrijednost projekta: 1,130,000 € (budžet EK 1.000.000€, kofinansiranje 130.000€)

Vrsta projekta: Tvining

Izvor finansiranja: EU, IPA 2009

Trajanje projekta: 01.12.2010 - 01.03.2012

4. Projekat „Podrška sektoru izvršenja krivičnih sankcija u Crnoj Gori“

Opšti cilj: Pružanje podrške reformi sistema izvršenja krivičnih sankcija uključujući sistem alternativnih sankcija, u skladu sa standardima Evropske Unije i najboljom praksom

Rezultati projekta: Ovaj projekat je imao za cilj jačanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta Ministarstva pravde i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pružanje podrške zatvorskoj reformi u skladu sa standardima EU i najboljim praksama i pružanje podrške u sprovođenju alternativnih sankcija u Crnoj Gori. U normativnom dijelu, poznavanje savremenih evropskih trendovima kada je u pitanju zatvorski i sistem alternativnih sankcija je umnogome unaprijeđeno, i pružena je podrška reformi zakonodavnog okvira u ovoj oblasti. Tokom projekta prenešeno je iskustvo i dobre prakse u oblasti izvršenja sankcija i upravljanja u zatvorima, sprovođenjem treninga na teme: unapređenje upravljanja u ZIKS-u, radni angažman, sistem podnošenja žalbi, razvoj ličnosti, upravljanje prije otpuštanja sa izdržavanja kazne, kvalifikacije za lice koje se bavi tretmanom zatvorenika, saradnja sa Službom za uslovnu slobodu i saradnja sa zdravstvenom službom, stručno osposobljavanje i trening, saradnja sa privrednim sektorom i civilnim sektorom, metode mjerenja učinka i kontrole i sl.... U okviru projekta pripremljena je preliminarna projektna dokumentacija za

zatvor za duge kazne, zatvorsku bolnicu, kapiju kompleksa Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i ustanovu za izvršavanje mjera bezbjednosti.

Korisnici: Ministarstvo pravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija

Partneri u realizaciji: SR Njemačka, IBF

Ukupna vrijednost projekta: 200.000 €

Vrsta projekta: Tehnička pomoć, Okvirni ugovor

Izvor finansiranja: EU, IPA 2010

Trajanje projekta: januar 2011- januar 2012. godine

5. Projekat „Podrška implementaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije“

Opšti cilj: Smanjenje nivoa korupcije i konflikta interesa u Crnoj Gori, kroz podršku implementaciji Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, sa akcentom na preventivne mjere i povećanje povjerenja javnosti u državne institucije.

Rezultati projekta: Projekat je realizovan kroz tvining ugovor sa SR Njemačkom (700,000 €) i rezultirao je, između ostalog, izradom analiza efekata implementacije tri zakona, u cilju njihovog daljeg usklađivanja sa međunarodnim standardima i preporukama, i to: Zakona o sprječavanju sukoba interesa, Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela i Zakona o finansiranju političkih partija. Navedene analize sadržale su preporuke za unapređenje ovih zakonskih rješenja, kao i za bolju implementaciju postjećih odredbi. Takođe, kroz projekat je pružena ekspertska podrška za izradu Modela za unapređenje institucionalnog i normativnog antikorupcijskog preventivnog okvira, kao i Zakona o prevenciji korupcije. Kada je u pitanju integritet, usvojene su Smjernice za izradu plana integriteta, izrađena web aplikacija za popunjavanje plana integriteta, održano osam obuka za preko 90 menadžera integriteta iz državnih organa i izrađeni planovi integriteta za MUP, Upravu carina, Osnovni sud u Podgorici i Vrhovno državno tužilaštvo. Kroz komponentu koja se odnosi na sprječavanje sukoba interesa, održano je više obuka za državne i lokalne javne funkcionere na temu implementacije Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Takođe, izrađen je predlog projekta za povezivanje baze podataka Komisije za sprječavanje sukoba interesa sa bazama državnih organa koji posjeduju informacije o imovini i prihodima javnih funkcionera, koja bi omogućila automatsko uparivanje podataka datih u imovinskim kartonima sa podacima nadležnih organa. Intenzivirana je saradnja između represivnih i preventivnih antikorupcijskih tijela, i sprovedena kampanja „Ni centa za mito“. Više informacija na www.antikorupcija.me

Korisnici: Uprava za antikorupcijsku inicijativu i Komisija za sprječavanje sukoba interesa

Partneri u realizaciji: Federalna kancelarija za administraciju SR Njemačke

Ukupna vrijednost projekta: 737.000 € (EU fondovi 700.000 €, ko-finansiranje 37.000 €).

Vrsta projekta: Tvining

Izvor finansiranja: EU, IPA 2010

Trajanje projekta: Avgust 2012- april 2014. godine.

6. Projekat „Podrška reformi sistema izvršenja krivičnih sankcija u Crnoj Gori“

Opšti cilj: Podrška unapređenju zakonodavnog okvira, jačanje institucionalnih kapaciteta Ministarstva pravde i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, sa ciljem promovisanja

alternativnih sankcija, poboljšanja funkcionisanja zatvorskog sistema i smanjenja zatvorske populacije.

Rezultati projekta: U komponenti I koja se odnosila na unapređenje pravnog i regulatornog okvira za izvršenje krivičnih sankcija u skladu sa standardima i najboljim praksama Evropske unije: izrađen je nacrt novog „Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu” i “Zakona o izvršenju krivičnih sankcija”, nacrti podzakonskih akata i pet novih pravilnika u cilju sprovođenja gore navedenih zakona; sprovedene su obuke za preko 40 tužilaca i sudija iz oblasti novog pravnog/regulatornog okvira. U komponenti II Unapređenje rada Direkcije za uslovnu slobodu i procesa reintegracije: Kancelarija Direkcije za uslovnu slobodu je počela sa radom, sprovedene su obuke za službenike Direkcije, izrađeni su Etički kodeks, Kodeks ponašanja i Priručnik za rad službenika Direkcije za uslovnu slobodu, počelo je izvršenje kazne rada u javnom interesu. Potpisani su i sprovode se sporazumi o izvršenju kazne rada u javnom interesu između Ministarstva pravde i opština Podgorica, Kotor, Danilovgrad, Herceg Novi i Prijestonice Cetinje, osnažena je međuagencijska saradnja Direkcije za uslovnu slobodu, sudskih organa, tužilaštava, Zavoda za zapošljavanje, Centra za socijalni rad i relevantnih nevladinih organizacija u cilju boljeg sprovođenja aktivnosti. U komponenti III koja se odnosi na unapređenje sistema upravljanja zatvorom, sprovedene su obuke za preko 70 zatvorskih službenika, izrađen je Priručnik za praćenje indikatora učinkovitosti Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, Vodič za osuđena lica koji sadrži informacije o relevantnim službama u Crnoj Gori (službe za zapošljavanje, obuku, savjetovanje, socijalnu zaštitu itd., osnažena je međuagencijska saradnja između Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, Zavoda za zapošljavanje, Centra za socijalni rad i relevantnih nevladinih organizacija u cilju ostvarivanja bolje integracije zatvorenika nakon otpuštanja iz zatvora. U okviru projekta organizovane su dvije studijske posjete: posjeta Kraljevini Holandiji na temu rada Jedinice za uslovnu slobodu i posjeta SR Njemačkoj na temu upravljanja zatvorima.

Korisnici: Ministarstvo pravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija

Partneri u realizaciji: Njemačka Fondacija za međunarodnu pravnu saradnju (IRZ), Probaciona služba Kraljevine Holandije

Ukupna vrijednost projekta: 745,000 € (700 000 € EU fondovi, 45 000 € ko-finansiranje)

Vrsta projekta: Tvining

Izvor finansiranja: EU, IPA 2011

Trajanje projekta: 18 meseci, Januar 2013. godine -jul 2014. godine.

7. Projekat „Pravda za djecu“

Opšti cilj: Podrška reformi sistema maloljetničkog pravosuđa u Crnoj Gori, kroz jačanje preventivnog rada sa ugroženom djecom i porodicama i poboljšanje tretmana djece koja su u sukobu sa zakonom, kroz reformu normativnog okvira i jačanje institucija nadležnih za rad sa maloljetnim prestupnicima.

Rezultati projekta: Sprovođenje zakonodavnog okvira (Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku) i politika ostvareno je kroz: razvoj i usvajanje seta podzakonskih akata i pravila; jačanje razumijevanja i znanja profesionalaca u maloljetničkom pravosuđu, poboljšanje sistema prikupljanja podataka u maloljetničkom pravosuđu i informacionog sistema, jačanje kapaciteta institucija koje rade sa djecom u sukobu sa

zakonom, kao i djecom koja su žrtve i svjedoci, jačanje znanja i vještina za prevenciju maloljetničke delinkvencije. Podržan je razvoj i operativnost službi za profesionalnu podršku u Višem sudu u Bijelom Polju, Višem sudu u Podgorici i Vrhovnom državnom tužilaštvu (jačanje kapaciteta i opremanje). Poboljšani su kapaciteti i uslovi za saslušanje prilagođeno djeci, nabavkom neophodne audio-vizuelne opreme za osam tužilaštava i šest sudova, kao i pružena neophodna obuka. U okviru projekta promovisana su i prava djece u sukobu sa zakonom – kroz njihovo učešće u kulturnim, sportskim i edukativnim aktivnostima.

Korisnici: Ministarstvo pravde, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, pravosudni organi, ustanove socijalne i dječije zaštite, škole.

Partneri u realizaciji: UNICEF Crna Gora

Ukupna vrijednost projekta: 550.000 eura (500 000 € Grant, 50 000 € ko-finansiranje UNICEF-a kao implementatora Granta).

Vrsta projekta: Grant

Izvor finansiranja: EU, IPA 2011

Trajanje projekta: Jul 2012 - jul 2014. godine.